

Schriftelijke vragen betreffende kleine kerncentrales

Zoetermeer, 20 januari 2026

Geacht college,

Aanleiding

Naar aanleiding van recente berichtgeving in De Telegraaf over gemeenten die kleine kerncentrales (Small Modular Reactors, SMR's) overwegen, stelt de fractie van de PDvZ schriftelijke vragen.

Diverse gemeenten, waaronder Westland, Opmeer, Voorne aan Zee, Hoogeveen en Den Helder, onderzoeken actief de mogelijkheden van SMR's om aan hun energiebehoefte te voldoen. Deze ontwikkeling vindt plaats tegen de achtergrond van de motie Erkens/Bontenbal (Kamerstuk 32645-105) die de regering verzoekt verkenningen binnen RES-regio's over de rol van kleine kerncentrales toe te staan en relevante kennis proactief te delen.

De PDvZ beschikt via directe contacten over eerstehands informatie over de ontwikkelingen in Den Helder, waar men een SMR van 300 megawatt overweegt en actief grondposities verwerft voor deze ontwikkeling. Dit geeft ons inzicht in de praktische mogelijkheden voor gemeenten.

Wetenschappelijke onderbouwing

Het Joint Research Centre (JRC) van de Europese Commissie concludeerde in 2021 dat kernenergie voldoet aan het "do no significant harm"-criterium van de EU-taxonomie (het Europese classificatiesysteem voor duurzame investeringen).

De belangrijkste bevindingen:

- *"The analyses did not reveal any science-based evidence that nuclear energy does more harm to human health or to the environment than other electricity production technologies already included in the Taxonomy."*
- Levenscyclus CO₂-emissies van kernenergie (5,5 g CO₂-eq/kWh) zijn vergelijkbaar met waterkracht en wind.
- Landgebruik is vergelijkbaar met gascentrales, maar significant kleiner dan wind of zon.
- De maatschappelijke business case is positief met een rendement van circa 9,3% over 65 jaar (Potter van Loon, 2022).

Het UNECE-rapport "Carbon Neutrality in the UNECE Region: Integrated Life-cycle Assessment of Electricity Sources" (2022) bevestigt deze conclusies en toont aan dat kernenergie qua levenscyclus-emissies tot de schoonste energiebronnen behoort.

Aansluiting bij gemeentelijke doelstellingen

De gemeente Zoetermeer heeft ambitieuze duurzaamheidsdoelen vastgesteld. Uit de Programmabegroting 2025–2028 en het Programma Energietransitie blijkt:

- **Aardgasvrij in 2040:** Ruim 52.000 woningen en 5.000 gebouwen moeten van het aardgas af. In 2023 waren 4.760 woningen aardgasvrij; het doel voor 2028 is 8.000 woningen.
- **CO₂-reductie:** De uitstoot van woningen moet dalen van 125.000 ton (2023) naar 110.000 ton (2028).
- **Netcongestie:** Een belangrijk aandachtspunt is het voorkomen van overbelasting van het elektriciteitsnet.
- **Haalbaar en betaalbaar:** De warmtetransitie moet voor alle inwoners financieel verantwoord zijn, met aandacht voor energiearmoede.

Het Programma Energietransitie 2023–2026 stelt expliciet: *“Met alleen de huidige extra middelen en instrumenten van het Rijk is 2040 niet haalbaar.”* Dit onderstreept de noodzaak om alle beschikbare opties te verkennen, inclusief kernenergie.

SMR-technologie sluit naadloos aan bij deze doelstellingen:

1. **Warmtelevering:** Een SMR produceert primair warmte en kan direct voeden in een warmtenet — precies wat nodig is voor de warmtetransitie van 52.000+ woningen.
2. **Aardgasvrij 2040:** Kernenergie levert CO₂-vrije basislastvermogen (constant beschikbare energie), 24/7, onafhankelijk van weer of seizoen.
3. **Betaalbaarheid:** De stabiele, voorspelbare energieprijzen van kernenergie beschermt huishoudens tegen prijsschommelingen op de energiemarkt.
4. **Netcongestie:** Bedrijven staan op wachtlijsten tot 2035. SMR's kunnen decentraal vermogen leveren en de druk op het elektriciteitsnet verlichten.
5. **Regionale warmterotonde:** Een SMR past in de regionale warmte-infrastructuur en kan ook de omliggende glastuinbouw (Westland, Zuidplas) bedienen.
6. **Ruimtebeslag:** Kernenergie heeft minimaal ruimtebeslag vergeleken met wind- en zonne-energie — belangrijk voor een compacte stad als Zoetermeer.

Kernenergie is wetenschappelijk bewezen schoon, veilig en betaalbaar. SMR's kunnen bijdragen aan de Zoetermeerse doelen: aardgasvrij 2040, oplossen netcongestie, betaalbare warmte. Met huidige middelen is 2040 niet haalbaar — kernenergie verdient serieuze verkenning.

Vragen aan het college

1. Is het college bekend met de conclusies van het JRC-rapport (2021) en het UNECE-rapport (2022) die aantonen dat kernenergie een van de schoonste en veiligste vormen van elektriciteitsopwekking is, vergelijkbaar met wind en waterkracht?
2. Kan het college aangeven in relatie tot netcongestie, welke termijnen netbeheerders aangeven voor oplossingen? Ziet het college mogelijkheden voor SMR-technologie als alternatieve oplossingsrichting?
3. De provincie Zuid-Holland heeft gemeenten gevraagd of er ruimte is voor een SMR. Wat was de reactie van Zoetermeer en welke overwegingen lagen hieraan ten grondslag?
4. Is het college bereid, naar het voorbeeld van Den Helder, te onderzoeken of en waar in Zoetermeer of de directe omgeving een geschikte locatie voor een SMR zou kunnen worden ontwikkeld, eventueel door het verwerven van een grondpositie?
5. Hoe past kernenergie in de gemeentelijke ambitie om in 2040 aardgasvrij te zijn? Erkent het college dat kernenergie, die primair warmte produceert, een substantiële bijdrage kan leveren aan het warmtenet en de regionale warmterotonde?
6. Is het college in gesprek met omliggende gemeenten (Westland, Rotterdam, Den Haag) en de provincie over regionale samenwerking op het gebied van energievoorziening, inclusief de mogelijke rol van kernenergie?
7. Welke concrete stappen is het college bereid te ondernemen om, conform de motie Erkens/Bontenbal, binnen de RES Rotterdam-Den Haag een verkenning naar de rol van kleine kerncentrales te initiëren?
8. Is het college bereid om, in samenwerking met kennisinstituten en de nucleaire sector, een informatiebijeenkomst te organiseren voor raadsleden en inwoners over de mogelijkheden van SMR-technologie voor onze regio?
9. Kan het college toezeggen dat bij toekomstige besluitvorming over de energietransitie, kernenergie als volwaardige optie wordt meegenomen, gegeven de wetenschappelijke consensus dat deze technologie duurzaam en veilig is?

Met vriendelijke groet,

Fractie PDvZ

Rene Haak, fractievoorzitter

Bronnen:

- De Telegraaf (2026), Kleine kerncentrales: oplossing voor stroomtekort in Nederland?
- JRC (2021), Technical assessment of nuclear energy with respect to the 'do no significant harm' criteria, JRC124193
- UNECE (2022), Carbon Neutrality in the UNECE Region: Integrated Life-cycle Assessment of Electricity Sources
- Potter van Loon, R. (2022), Kernenergie: een analyse van de maatschappelijke kosten en baten (e-lise.nl)
- Gemeente Zoetermeer (2024), Programmabegroting 2025–2028, Programma 3: Leefbaarheid, duurzaam en groen
- Kamerstuk 32645-105, Motie Erkens/Bontenbal